

رحمت خدا بر انسانی که کاری را محکم، مستقن و صحیح

انجام دهد.

عنوان رشته آموزشی: صنایع دستی و هنر
عنوان پودمان آموزشی: پولک و منجوق دوزی تلفیقی پیشرفته

کد پودمان: ITC-SE-252

تاریخ تصویب:

تاریخ بازنگری:

تاریخ اعتبار:

اسامی اعضای کمیته تخصصی تهیه و تدوین پودمان

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرك تحصیلی	رشته تحصیلی	سابقه ی تجربی مرتبط	امضاء
۱	ناهید معقولی	دیپلم	اقتصاد	مربی نمونه کشوری ودارنده برند کیفیت ملی از صنایع دستی (یونسکو)	
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					
۱۱					
۱۲					

مقدمه : آشنایی با فرهنگ و تاریخچه هنر منجوق دوزی ، پولک دوزی ، مروارید دوزی .

این مهرهای شیشه ای یا بلورین با رنگهای مختلف که در زمانهای دیرین بر روی جامه ها می دوخته اند و زیور آلاتی برای لباسها محسوب می گشته سابقه طولانی در ایران دارد در زمان هخامنشی اشکانیان و ساسانیان رواج و افری داشته که تا جایی قالی وقالیچه ها ،البسه ها با منجوق از جنس جواهرات آلات آرایش می شده .

مشاهدات افراد مسافر به ایران در آن زمان علی الخصوص در زمان مغولان حکایت از تزیین پرده ها و نشستن گاههای پادشاهان آن زمان در ایران را دارد که از زر و یاقوت و مروارید و سنگهای گران بها بوده و دوخته می شده است.

واقعیت این گواهان تاریخ می تواند استفاده اشرافی گری را داشته باشد که آثار به جامانده در موزه های هنرهای تزیینی ایران مشهود این مدعا ست که منجوقها همگی از جنس فلزات گران بها و سنگهای گران قیمت تهیه می شده است . آنچه که باعث جذابیت این هنر در سوزن دوزی می باشد استفاده از نقوش و تصاویر و اشکال هندسی و اسماء جلاله بوده است . این طرحها روی وسایل مصرفی آنان از جمله تابلوهای تزیینی ، کمر بند ، دستبند ، کلاه و یقه ... می شده است . مکانهای منجوق دوزی در شهرهای قزوین ، تهران ، آذر بایجان شرقی و غربی ، اصفهان ، یزد ، و جنوب ایران رایج بوده است .

رواج این هنر و ادغام آن با جواهر دوزی که زیر شاخه مرصع دوزی می باشد نگرشی دوباره با چشم اندازی هر چه افزون تر برای ارائه به هنر دوستان خواهد بود . چنان که رواج بازار کار و هنر رودوزی های ایران برای ایجاد کسب و کار و رقابت در بازارهای بین المللی می باشد و به عبارتی اشاعه مد به نحوه احسن روی لباسها و لوازم مصرفی برای علاقه مندان خواهد بود .

هدف کلی از اجرای پودمان از لحاظ آموزش (نظری – عملی):

بدر نظر گرفتن لازمه یادگیری سوزن دوزی های سنتی و اجرای تکنیکی هنر منجوق دوزی و تلفیقی آن روی لباسها ، تابلوها ، شال و روسری ها ، روتختی ها ، رومیزی ها ، و ملزومات مصرفی باید مدد رسان هنر جویان فعال در زمینه تولید و عرضه به بازار و رقابت با بازارهای خارجی باشد تا همواره به روز رسانی تداوم یابد .

مشخصات و ویژگیهای پودمان آموزشی :

- ۱- آسانی اجرای کار آموزشی با استفاده کم ابزاری و کم هزینه گی آن
- ۲- رواج دخت نقوش اصیل ایران
- ۳- ایجاد توانایی دو چندان سوزن دوزی بروی تمامی پارچه ها
- ۴- توانایی انجام کار روی البسه ، شال ، روسری ، روتختی ها ، رومیزی ها و تابلوها ...
- ۵- خلاقیت و تنوع کاری و ایجاد انگیزه برای دست دوختها از لحاظ چشم انداز هنری
- ۶- قابلیت ارزشمندی دو چندان لباس و ملزومات مصرفی در مرحله نهایی کار
- ۷- ایجاد حس طرفداری و رغبت این قبیل دوختها در میان عامه مردم
- ۸- افزایش باروری هنر منجوق دوزی در تولیدات داخلی و رواج آن در سطح مد و اشاعه آن بطور اخص

منابع استفاده شده در تهیه پودمان :

- ۱- برگرفته از کتاب رودوزی های سنتی خانم صبا ۲- برگرفته از استاندارد مهارت و شغل ۳- دست بافته های موزه ای و آثار باقیمانده ۴- الهام از ذهن خلاق حقیر و دوستان

☒ محتوای جدید

☐ بازنگری شده

پودمان طراحی شده :

کد پیش نیاز پودمان :

۱. شرایط عمومی شرکت کننده در پودمان :

۲. ویژگیهای مدرس جهت اجرای پودمان :

- الف- مدرک تحصیلی فوق لیسانس مرتبط، با داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار.
- ب- مدرک تحصیلی لیسانس مرتبط، با داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه کار.
- ج- مدرک تحصیلی فوق دیپلم مرتبط، با داشتن حداقل ۱۵ سال سابقه کار.
- د- مدرک تحصیلی دیپلم با داشتن حداقل ۲۰ سال سابقه کار و دریافت مدرک نخبگی.
- هر یک از موارد ذکر شده با نظر شورای آموزشی مرکز برای تدریس انتخاب خواهد شد.

۳. مدت پودمان آموزشی :

- الف- ساعت آموزش نظری: ۱/۳۰ ساعت
- ب- ساعت آموزش عملی : ۲۸/۳۰ ساعت
- ج- جمع ساعات آموزش پودمان : ۳۰ ساعت

۴. منابع آموزشی مورد نیاز : (تصاویر، تولیدات آماده شده، فیلم، که توسط مدرس باید در جلسات به هنر جویان ارائه و طبق آن تعلیم داده شود)

۵. ابزار، و سایل و تجهیزات مورد نیاز :

- ۱- انواع منجوقها، سنگها، پولکها، سرمه ها، مليله های یک سانی ونیم سانی، مرواریدها (گندمی، اشکی)
- ۲- نخهای سیگارتی و نخهای فانتزی، گلابتونی زرین و سیمین، نخهای دمسه و عمامه
- ۳- انواع سوزنها و کارگاههای بزرگ و کوچک
- ۴- قیچی-کاربن-کاغذپوستی-سنباق-متر و مداد
- ۵- قیطانهای مدور، شیاردار، قیطانهای تخت و حجیم، فتیله

۶. امکانات و تسهیلات فیزیکی : کارگاه با فضا و نور کافی

میز و صندلی های استاندارد، تخت وایت برد، میز اتو و اتو،

۷. محل اجرای دوره : مرکز تربیت مربی

۸. روش و ابزار ارزشیابی از آموخته های فراگیران :

- آزمون قبل از دوره ☒ ارزشیابی حین دوره ☒ ارزشیابی پایان دوره ☒ پروژه عملی و نظری ☒

سرفصلهای آموزشی پودمان :

ردیف	عناوین توانایی	ساعت		
		نظری	عملی	جمع
الف -	آشنایی با سابقه رودوزیها وتاریخچه آن در ایران وتفکیک شناخت منطقه ای آن	۲۵	۵/۳۵	۶
ب -	اجرای دوختهای سنتی به صورت اجمال	۲۰	۵/۴۰	۶
ج -	آشنای با عناوین دوختها واسامی آن ومعرفی زمان و کاربرد آن در زمانهای تاریخ	۲۰	۵/۴۰	۶
د -	تاکنون نحوه کاربرد تلفیق وترکیب دوختهای منجوق وسرمه ومروارید وسنگ در زمینه اجرایی کار	۲۰	۵/۴۰	۶
و -	تشخیص استفاده از نقوش کاربردی روی قسمتهای لباس یا لوازمات منزل ، تابلو... و همچنین دوختها با همدیگر در زمینه طراحی وادغام آن	۲۵	۵/۳۰	۶
		۲	۲۸	۳۰

ردیف	موضوعات درسی	ساعت		
		نظری	عملی	جمع
الف-۱	شناسایی انواع روشهای منجوق دوزی با توجه به تنوع جنس و اشکال و رنگها و دوختهای آن . قابلیت طراحی و پیاده کردن آن روی زمینه پارچه مورد نظر با توجه به نحوه ادغام ترکیب و تلفیق .	۵	۲/۵۵	۳
الف-۲	آشنا سازی دوختهای سنتی با طرحهای سنتی و غیر سنتی متداول در هنر منجوق دوزی ترکیبی و همچنین شناسایی اصول سنگ دوزی در منجوق دوزی مشتق از مرصع دوزی و جواهر دوزی	۵	۲/۵۵	۳
	جمع	۱۰	۵/۵۰	۶

ردیف	موضوعات درسی	ساعت		
		نظری	عملی	جمع
ب-۱	آشنا سازی و معرفی انواع پولکها و تاربخچه پولک و موارد مصرف آن همچنین با طرحهای متداول و رایج پولک دوزی	۱۰	۲/۲۰	۲/۳۰
ب-۲	توانایی استفاده دوختی با توجه به انواع اشکال مختلف پولک و دیگر شناسایی پولک های مختلف با دوختهای سنتی مناطق	۱۰	۲/۲۰	۲/۳۰

۵	۴/۴۰	۲۰	
---	------	----	--

ردیف	موضوعات درسی	ساعت		
		نظری	عملی	جمع
ج-۱	شناخت و معرفی فرهنگ و تاریخچه مروارید دوزی و مصرف آن همچنین آشنایی با انواع مرواریدها و وارد مصرفی آن و دیگر ابزار و مواد مروارید دوزی چون (اشکی ، گندمی ، دکمه ای ، ...)	۱۰	۲/۰	۲/۱۰
ج-۲	معرفی دوختهای مرواریدی چون گردونه دوزی ، ساتن دوزی ، تار دوزی ، مسطح و برجسته دوزی ، سایه روشن دوختی با منجوق ، دوباره دوزی ها ، برجسته و کاذب	۱۰	۲/۰	۲/۱۰
	جمع	۲۰	۴	۴/۲۰

ردیف	موضوعات درسی	ساعت		
		نظری	عملی	جمع
د-۱	آشنایی با فرهنگ و تاریخچه ملیله دوزی و موارد مصرف آن همچنین اشکال ملیله چه از لحاظ سبک و شکل آن (۱ سانت و نیم سانت و یا ملیله تپلی)	۱۰	۱/۲۵	۱/۳۵
د-۲	آشنایی با طرحهای رایج و مرسوم چه سنتی چه غیر سنتی (ترکیبی و تلفیقی) همچنین شناسایی اصول ملیله دوزی چرخشی ، دور دوزی ، و دوختهای رایج	۱۰	۱/۲۵	۱/۳۵
د-۳	آشنایی با مرصع دوزی که شاخه دیگر آن جواهر دوزی میباشد - همچنین اصول دوخت مرصع و نحوه کاربرد آن با دوخت سنگها نخهای زرین و سیمین - شناسایی پارچه ها و مواد مصرفی برای دوخت مرصع و جواهر دوزی - چگونگی نحوه کاربرد طرح و نوع پارچه و نوع مواد مصرفی در پیدایش نقوش آن ... (لباسها ، رومیزی ها ، روتختی ها ، نابلوها ، کوسن ها و ...)	۱۰	۲/۰۵	۲/۱۵
		۳۰	۴/۵۵	۵/۲۵

ردیف	موضوعات درسی	ساعت		
		نظری	عملی	جمع
۱-۵	معرفی همزمان دوختی زنجیر دوزی و منجوق دوزی ، دیگر اینکه شناخت طرحهای رایج در زنجیر دوزی ونحوه ادغام آن با دوختهای سنتی	۱۰	۲/۱۵	۲/۲۵
۲-۵	آشنایی دوخت توامان زنجیر دوزی با مروارید و پولک ، سنگ ، منجوق ، شناسایی اصول دوختی ترکیب وزنجیر دوزی از حصیر دوزی وادغام منجوق ومروارید وسرمه علی الخصوص زنجیر های با تزیین نوار های سنگی	۱۰	۲/۱۵	۲/۲۵
	جمع	۲۰	۴/۳۰	۴/۵۰

ردیف	موضوعات درسی	ساعت		
		نظری	عملی	جمع
۱-و	چگونگی شناخت فرهنگ کمند دوزی ، کنگره دوزی و آشنایی با ابزار ومواد مورد استفاده برای کمند دوزی	۵	۱	۱/۱۵
۲-و	شناخت دوخت انواع کمند دوزی چه باسرمه وجه منجوق وقیطان همچنین معرفی ابزار دوختی :انواع قیطانها ، نوارهای قتیله ای ، نخهای گلابتونی ، منجوق ، ملیله ، مرواریدها، پولکها ، سنگها و...	۵	۱/۱۵	۱/۲۰
۳-و	معرفی اجرای نحوه ترکیب رنگهای منجوقها باهم از نظر نساجی آن ودوخت آن باهم از طرفی هماهنگی تکنیک دوختی آن به صورت(خش دوزی، بنفشه دوزی ، برجسته کاذب ، ادغام آن با هنر گلاب دوزی ، خوس دوزی ، سرمه دوزی رنگی ، ومنجوق دوزی رنگی در زمینه سرگل آزاد ، برگهای نوک تیز موی ، وجگونگی دوخت برگهای پهن وجوانه ای و...)	۱۰	۱/۴۰	۱/۵۰
		۲۰	۴	۴/۲۵